

ถ้ำนารายณ์หรือถ้ำเขาวง

ตั้งอยู่ที่วัดเขาวง บ้านเขาวง หมู่ ๕ ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท ห่างจากตัวอำเภอพระพุทธบาท ประมาณ ๓ กิโลเมตร ที่ปากถ้ำมี อักษรมอญโบราณ (ปัลลวะ) ซึ่งเป็นแบบอักษรของชาวอินเดียฝ่ายใต้ ปรากฏมีในภาคกลาง และภาคใต้ของประเทศไทยในสมัยก่อน สุโขทัย จนวิวัฒนาการมาเป็นอักษรขอมและ มอญโบราณ ซึ่งพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรง นำมาดัดแปลงประดิษฐ์เป็นต้นกำเนิด อักษรไทย จนถึงทุกวันนี้อักษรจารึกถ้ำนารายณ์ มีข้อความ ๓ บรรทัด ถูกจารึกในสมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๒ (ยุคทวารวดี) ในยุคนั้น ชนชาติมอญมีอำนาจรุ่งเรือง อักษรจารึก เขียนเป็นคำบอกร้อยแก้ว กรมศิลปากรแปลไว้ว่า

“กัณทรราชย์ ผู้ตั้งแคว้นอนุราชปุระ ได้มอบให้พ่อลุงสินาระ เป็นตัวแทนพร้อมกับชาวเมือง (อนุราชปุระ) จัดพิธีร้องรำ เพื่อเฉลิมฉลอง(สิ่ง)ซึ่งประดิษฐานไว้แล้วข้างในนี้”

อ้างอิงจาก (เทิม มีเต็ม และจำปา เยื้องเจริญ กองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร ‘จารึกบนผนังปากถ้ำนารายณ์’ ในวารสารศิลปากร หน้า ๕๓-๕๗ ม.ป.ป.)

จารึกนี้บอกให้ทราบว่า ท้องถิ่นแถบนี้มีผู้คนอาศัย อยู่เป็นเวลานาน และอาจจะเคยเป็นเมืองที่ เจริญรุ่งเรือง มาก่อน ซึ่งคำว่า ‘อนุราชปุระ’ เป็น ชื่อเมืองโบราณในประเทศศรีลังกา ซึ่งเป็นเกาะ ทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย และอาจจะแสดง ว่าชาวลังกากับคนท้องถิ่น (มอญโบราณ) มีการ ติดต่อสัมพันธ์กัน จึงมีการอ้างชื่อเมือง เพื่อ กำหนดให้ระลึกถึงกัน พร้อมทั้งจารึกอักษรไว้เป็น หลักฐาน ทั้งนี้เปรียบเทียบกับศึกษาจาก บันทึกใน พงศาวดารหลายฉบับระบุว่า ในสมัยอาณาจักร สุโขทัย และกรุงศรีอยุธยา รัชสมัยของสมเด็จพระ เจ้าทรงธรรม (พ.ศ.๒๑๖๓-๒๑๗๑) เคยมีปรากฏ คณะสงฆ์ไทยเดินทางไปเมืองลังกาเพื่อนมัสการรอย

พระพุทธรูปที่เขาสมณภูฏ แต่พระภิกษุลังกาได้บอกว่ามีรอยพระพุทธรูป ในประเทศไทยที่เขาสุวรรณบรรพต และเกิดการค้นพบรอย พระพุทธรูปบริเวณเทือกเขานี้ในเวลาต่อมา หรืออาจจะหมายถึงการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมพระพุทธรูปศาสนาลังกาวงศ์และสยามวงศ์ ตามที่ปรากฏในพงศาวดารของชาติไทยเราด้วย ก็อาจจะเป็นได้

วัดเขาวง ตั้งอยู่เลขที่ ๒๒/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยได้รับอนุญาตสร้างวัดเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ และได้รับอนุญาตให้ตั้งวัดตามลำดับ จนกระทั่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑ มี บริเวณกว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๕๑ เมตร เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ดำเนินการผูกพัทธสีมาเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖ สถานที่แห่งนี้เป็นศาสนสถานมาเนิ่นนานสืบความไปถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเสด็จจากวังนารายณ์เมืองละโว้ (ลพบุรี) ไปว่าราชการที่กรุงศรีอยุธยา ทรงผ่านประทับแรม ณ ถ้ำนารายณ์ ... และสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ซึ่งทรงเสด็จมานมัสการรอย พระพุทธรูป ก็ได้เสด็จประทับพักแรมในถ้ำนารายณ์ ซึ่งมีอากาศเย็นสบายตลอดปี และจากจารึกอักษรผนังปากถ้ำก็ปรากฏหลักฐานว่า ถ้ำนี้ได้เคยเป็นที่บำเพ็ญกุศลมาตั้งแต่สมัยอนุราชปุระ เมื่อกว่า ๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว ผ่านความรุ่งเรืองและเสื่อมโทรมและฟื้นฟูขึ้นเป็นวัด ตามประเพณีการปกครองแผ่นดินและ การสืบพระพุทธศาสนา ดังกล่าวข้างต้น

ปัจจุบันนี้ โดยการนำของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) และพระธรรมสิทธินายก (ธงชัย สุขญาโณ) แห่งวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร วัดเขาวง ได้พัฒนาขึ้นมาสู่สภาพวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานที่ยื่นทะเบียนของกรมศิลปากรแล้วเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนพิเศษ ๑๑๙ ง และยังเป็นแหล่งพันธุ์ไม้และสัตว์หายาก คือโมกราชินี (Wrightia SIRIKITIAE D.J. Middleton&Santisuk) จันผา, นกหัวจุก, กระรอกเผือก ฯลฯ เพื่อรักษาไว้เป็นมรดกวัฒนธรรมศาสนาของชาติไทยสืบไป

วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์) เป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสระบุรี และปฏิบัติกรรมฐานตามสาย พระเดชพระคุณ**พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชีสิงห์)** มีหลักเจริญภาวนา มหาสติปัฏฐานสูตร รับผู้เข้าพัก ปฏิบัติธรรมตลอดทั้งปี ตามระเบียบและจารีตของสำนัก

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสระบุรี
ศาลากลางจังหวัดสระบุรี ชั้น 4
อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000 Tel.0-3631-3433
webmaster :: nipon_j@prd.go.th
ติดต่อ :: prsaraburi@prd.go.th